

RENESSANCE

I. Zásadní proměna uměleckých technik i chápání umění a jeho role

- proměna způsobu zobrazování: perspektiva, lidské tělo má objem a pohyb
- rozšíření námětů: vedle náboženských i mytologické výjevy; se vznikem individualismu vzniká portrét
- proměna zadavatelů: už ne jen pro církve a panovníky, umění jako způsob sebe prezentace i u bohatých měšťanů
- změna sociálního postavení umělce: už není jen řemeslník, vyžaduje uznání a obdiv svých individuálních tvůrčích schopností

II. Periodizace italské renesance

a) trecento (14. století)

nové techniky a prostředky spjatý se středověkým obrazem světa

literatura - Dante

Giotto (di Bondone) - perspektiva v náboženských obrazech s tradičním námětem

b) quattrocento (15. století)

nový obraz světa, do popředí se dostává humanitas

literatura - Boccaccio

Donatello - socha Davida - důraz na tělesnost, nic nezahaluje

Sandro Botticelli - Zrození Venuše - snaha o dokonalé prostorové vyvážení kompozice

c) cinquecento (16. století)

snaha o krajní realismus vystižení těla, anatomické studie; práce s protikladem světlé/tmavé plochy, složitější kompozice, růst dynamiky - postupný přechod k manýrismu a baroku

Leonardo (da Vinci) - Mona Lisa (sfumato), freska Poslední večeře, Dáma s hranostajem

Michelangelo (Buonarotti) - socha Davida, socha Mojžíše (náhrobek Julia II.), Sixtinská kaple (Stvoření Adama, Poslední soud)

Raffael (Santi) - Athénská škola, Sixtinská Madona

III. Renesance v Zaalpí

vliv přímým působením italských umělců, dovozem jejich děl či cestou zaalpských umělců do Itálie; umělci obtížně prosazují nové chápání své vlastní role

Albrecht Dürer - Růžencová slavnost, autoportréty

Hans Holbein - portréty

Jan van Eyck - k principům „renesančního“ zobrazování možná došel sám; obraz Manželé Arnolfini